

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๒๓/ว ๔๒

สำนักทะเบียนกลาง

๖๖๖ อาคารธนาลงกรณ์ทาวเวอร์ ชั้น ๑๑

ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ

เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน

เรียน นายทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๒๓/ว ๗๙ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔

๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๒๓/๑๖๘๗ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติการรับการแจ้งเกี่ยวกับบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ

๒. สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลางที่ มท ๐๓๐๔.๑/ว ๑๒

ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้ขอให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลครัวเรือนเพื่อขอรับประกันภัยพิบัติผ่านระบบสำรวจครัวเรือน (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักทะเบียนกลางได้ประมวลผลการสำรวจข้อมูลดังกล่าว พบว่ามีบ้านที่ยังไม่ได้กำหนดเลขที่บ้านเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาบ้านที่ยังไม่ได้กำหนดเลขที่บ้านเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนกลางจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติการรับการแจ้งเกี่ยวกับบ้าน ดังนี้

๑. กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรกำหนดว่า “บ้าน” หมายถึง โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งให้บ้านทุกบ้านต้องมีเลขประจำบ้าน บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้านให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง เพื่อขอเลขประจำบ้านภายใน ๑๕ วันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ โดยนายทะเบียนผู้รับแจ้งมีหน้าที่กำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านให้แก่ผู้แจ้ง

๒ บ้านที่แจ้งเพื่อกำหนดเลขประจำบ้าน หมายถึง “บ้านที่ปลูกสร้างเสร็จหรือสร้างเกือบเสร็จ” ทั้งนี้ กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร มิได้กำหนดรายละเอียดดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน ซึ่งพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับดังกล่าว คงไม่ได้ให้ความสำคัญถึงรายละเอียดของบ้านที่จะกำหนดเลขประจำบ้านได้นั้นจะต้องมีสภาพสมบูรณ์ทั้งในเรื่องของโครงสร้าง (มีพื้น มีฝา มีหลังคา มีประตูหน้าต่างที่แข็งแรง) การตกแต่งภายในและภายนอกหรือมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน (ทาสี มีห้องนอน ห้องน้ำ ห้องครัว เพอร์นิเจอร์) แต่เน้นที่สภาพโดยรวมของสิ่งปลูกสร้างเป็นสำคัญ ว่าในสภาพทั่วไปสามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยประจำปกติอย่างเหมาะสมได้หรือไม่ เช่น มีพื้นบ้าน ฝาผนัง หลังคาประตู หน้าต่างอยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ ก็เพียงพอที่จะกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านให้ได้

๓. การจัดทำทะเบียนบ้านและกำหนดเลขประจำบ้านให้แก่บ้านที่ปลูกสร้างแล้ว
มี ๒ ประเภท ดังนี้

๓.๑ ทะเบียนบ้านที่ได้รับการกำหนดและจัดทำให้กับบ้านที่ปลูกสร้างเสร็จหรือสร้าง
เกือบเสร็จและสามารถเข้าอยู่อาศัยได้ปกติ มีหลักฐานเอกสารแสดงสิทธิครอบครองที่ดินที่ปลูกสร้างบ้าน
และมีหลักฐานการขออนุญาตปลูกสร้างหรือใบรับแจ้งการก่อสร้าง

๓.๒ ทะเบียนบ้านชั่วคราวที่ได้รับการกำหนดและจัดทำให้กับบ้านที่ปลูกสร้างยังไม่เสร็จ
แต่มีเหตุจำเป็นต้องมีเลขประจำบ้าน ระบุว่า “บ้านอยู่ระหว่างการก่อสร้าง” หรือ “บ้านอยู่ระหว่างก่อสร้าง
(ไม่มีใบอนุญาตปลูกสร้าง)” และกรณีบ้านที่ปลูกสร้างในที่สาธารณะ หรือโดยบุกรุกป่าสงวน หรือโดยมิได้รับ
อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารหรือตามกฎหมายอื่น ระบุว่า “ทะเบียนบ้านชั่วคราว”
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภณ สยามบุญญ์)
รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐ ๒๗๔๑ ๗๓๑๒ - ๑๖
โทรสาร ๐ ๒๗๔๑ ๗๓๓๔

แนวทางปฏิบัติการรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

๑. การรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน กรณีการขอเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน

๑.๑ ให้นายทะเบียนถือปฏิบัติการรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อขอเลขประจำบ้านภายใน ๑๕ วันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเจ้าบ้านอาจขอให้นายทะเบียนกำหนดเลขประจำบ้านและออกทะเบียนบ้านชั่วคราวว่าอยู่ในระหว่างการก่อสร้างได้

๑.๒ เมื่อเจ้าบ้านหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเพื่อขอเลขประจำบ้าน และเมื่อได้ตรวจสอบแล้วว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนดให้นายทะเบียนกำหนดเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ดังนี้

๑) การขอเลขประจำบ้าน และทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านชั่วคราว ให้นายทะเบียนพิจารณาตรวจสอบสภาพบ้าน บ้านที่ปลูกสร้างอยู่ในเขตหรือนอกเขตประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และเอกสารแสดงสิทธิครอบครองที่ดิน โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๒

๒) การขอเลขประจำบ้าน กรณีบ้านอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งจะต้องตรวจสอบสภาพบ้าน โดยบ้านอย่างน้อยจะต้องมีการก่อสร้างในส่วนที่เป็นรากฐานของบ้านและมุงหลังคาเรียบร้อยแล้ว กรณีดังกล่าว ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราว โดยระบุข้อความว่า “บ้านอยู่ระหว่างก่อสร้าง” สำหรับบ้านที่มีหลักฐานการอนุญาตปลูกสร้าง และ “บ้านอยู่ระหว่างก่อสร้าง (ไม่มีใบอนุญาตปลูกสร้าง)” สำหรับบ้านที่ไม่มีหลักฐานการอนุญาตปลูกสร้าง แล้วแต่กรณี โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๒/๒

ทั้งนี้ เมื่อนายทะเบียนได้กำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านเรียบร้อยแล้ว ให้แนะนำให้บุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้าน แจ้งการย้ายที่อยู่เข้าในทะเบียนบ้านที่ได้อาศัยอยู่จริงด้วย

๒. การรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน กรณีการรื้อบ้าน บ้านถูกปล่อยทิ้งร้าง บ้านถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นบ้าน

กรณีที่ปรากฏเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้านของบ้านที่ไม่มีสภาพความเป็นบ้าน อันเกิดจากบ้านที่ถูกรื้อ หรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้าน หรือบ้านถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นบ้าน กรณีดังกล่าว ให้นายทะเบียนถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ดังนี้

๒.๑ กรณีมีการแจ้งการรื้อบ้าน ให้นายทะเบียนตรวจสอบว่าได้มีการรื้อบ้านดังกล่าวแล้ว และให้จำหน่ายเลขประจำบ้าน ทะเบียนบ้าน และสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน กรณีที่มีรายการบุคคลในทะเบียนบ้านให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการแจ้งการย้ายที่อยู่ด้วย โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๔

๒.๒ กรณีบ้านถูกรื้อหรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้าน กรณีที่นายทะเบียนตรวจพบหรือได้รับแจ้งจากบุคคลใดว่าบ้านถูกรื้อหรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้าน และตรวจสอบว่าได้มีการรื้อบ้าน หรือไม่มีสภาพความเป็นบ้านแล้ว หากผลการตรวจสอบปรากฏว่าบ้านถูกรื้อหรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้านมาแล้วไม่ถึง ๑๘๐ วัน ให้นายทะเบียนจัดทำประกาศสำนักทะเบียนแจ้งข้อความให้เจ้าบ้านหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของบ้านดังกล่าวมาติดต่อเพื่อแจ้งย้ายออกและจำหน่ายทะเบียนบ้านภายใน ๓๐ วัน และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีบุคคลใดมาติดต่อดำเนินการให้นายทะเบียนจำหน่ายทะเบียนบ้าน และย้ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านไปเข้าไว้ในทะเบียนบ้านกลาง กรณีผลการตรวจสอบพบว่าบ้านถูกรื้อหรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้านมาแล้วเกินกว่า ๑๘๐ วัน ให้นายทะเบียนจำหน่ายทะเบียนบ้าน และย้ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านไปเข้าไว้ในทะเบียนบ้านกลาง โดยไม่ต้องจัดทำประกาศสำนักทะเบียน ทั้งนี้ โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๔/๑

๒.๓ กรณีบ้านถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นบ้าน กรณีที่มีการแจ้งให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๔ กรณีที่ไม่มีการแจ้งภายใน ๑๕ วัน นับแต่บ้านถูกทำลาย ให้บันทึกสาเหตุที่บ้านถูกทำลายในทะเบียนบ้านพร้อมระบุข้อความด้วยหมึกสีแดงด้านหน้าได้คำว่าทะเบียนบ้านว่า “ทะเบียนบ้านชั่วคราว” และติดต่อเจ้าบ้านมาดำเนินการแจ้งย้ายที่อยู่ ทั้งนี้ หากเกินระยะเวลา ๑๘๐ วันนับแต่วันที่บ้านถูกทำลาย ให้นายทะเบียนย้ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านไปเข้าไว้ในทะเบียนบ้านกลาง โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๕

ส่วนการทะเบียนราษฎร
สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๒

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง การกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้าน

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

ตามที่พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๔ กำหนดให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้านให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อขอเลขประจำบ้าน และให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้มีทะเบียนบ้านชั่วคราวตามระเบียบเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบทางทะเบียน ซึ่งได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙ ถึงข้อ ๒๐ นั้น

สำนักทะเบียนกลางได้รับการหารือจากเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนต่างๆ และประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการกำหนดเลขประจำบ้านและการจัดทำทะเบียนบ้าน โดยเฉพาะกรณีบ้านที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และบ้านที่ปลูกสร้างในที่ดินของรัฐ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักทะเบียนทุกแห่งเป็นไปด้วยความถูกต้อง ในแนวทางเดียวกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นในเขตรับผิดชอบ ให้ถือปฏิบัติเมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งได้รับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน และการขอกำหนดเลขประจำบ้าน ให้ตรวจสอบคำร้องและดำเนินการดังนี้

ก. กรณีบ้านที่ขอกำหนดเลขประจำบ้านปลูกสร้างอยู่ในพื้นที่ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้นายทะเบียนดำเนินการ

๑. เรียกตรวจหลักฐานต่อไปน้จากเจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน

๑.๑ หลักฐานแสดงสิทธิครอบครองที่ดินที่ปลูกสร้างบ้าน ไม่ว่าจะครอบครองในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้เช่าที่ดิน หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าของที่ดินให้ปลูกสร้างบ้านได้ เช่น โฉนด น.ส. ๓ ก สัญญาจะซื้อจะขาย สัญญาเช่าที่ดิน หรือหนังสือยินยอมให้ปลูกสร้างบ้านในที่ดิน เป็นต้น ซึ่งหากไม่ใช่เอกสารต้นฉบับ เจ้าบ้านจะต้องรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารทุกหน้า

๑.๒ ใบอนุญาตปลูกสร้าง หรือใบแทนใบอนุญาต หรือใบรับแจ้งการก่อสร้างอาคารที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกให้ตามมาตรา ๓๙ ตรี แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ (กรณีบ้านที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้ขออนุญาตก่อนการปลูกสร้าง)

๑.๓ หลักฐานแสดงรายการบุคคลของเจ้าบ้าน และเจ้าของที่ดิน หรือผู้มีอำนาจอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อการปลูกสร้างบ้าน เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น ซึ่งเจ้าของเอกสารดังกล่าวต้องลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง

๒. ตรวจสอบสภาพบ้าน โดยนายทะเบียนอาจขอให้เจ้าบ้านส่งภาพถ่ายของบ้านโดยรอบ ทั้งภายในและภายนอกเพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ หรืออาจดำเนินการในรูปของคณะทำงานก็ได้

๓. ถ้าหลักฐานครบถ้วน ถูกต้อง และบ้านที่ขอเลขประจำบ้านมีสภาพเหมาะสมสามารถอยู่อาศัยได้ ให้นายทะเบียนกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านให้

๔. ถ้าผู้แจ้งมีหลักฐานไม่ครบถ้วนตามข้อ ๑ ให้นายทะเบียนดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีเจ้าบ้านมีหลักฐานแสดงสิทธิครอบครองที่ดินที่ปลูกสร้างบ้านตามข้อ ๑.๑ แต่ไม่มี ใบอนุญาตปลูกสร้าง หรือใบรับแจ้งการก่อสร้างอาคาร ตามข้อ ๑.๒

(๑) ให้กำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ รวมทั้งแนะนำให้ เจ้าบ้านติดต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอดำเนินการตามช่องทางและเงื่อนไขของกฎหมายว่าด้วยการควบคุม อาคาร ให้ถูกต้องแล้วนำหลักฐานมาแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อแก้ไขทะเบียนบ้านชั่วคราว เป็นทะเบียนบ้านปกติ

(๒) เมื่อกำหนดเลขประจำบ้านแล้ว ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นเพื่อทราบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๔.๒ กรณีเจ้าบ้านไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๒

(๑) ให้นายทะเบียนสอบสวนเจ้าบ้านเกี่ยวกับสถานะของที่ดินที่ปลูกสร้างบ้านให้ปรากฏ ข้อเท็จจริงว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินประเภทใด เช่น ที่สาธารณะ ที่ดินที่อยู่ในการครอบครองดูแลของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ เช่น ที่ชลประทาน ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ราชพัสดุ ป่าสงวน หรืออุทยาน แห่งชาติ เป็นต้น

(๒) ให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ดินที่ปลูกสร้างบ้าน

(๓) ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าบ้านที่ขอเลขประจำบ้านปลูกสร้างโดยบุกรุกที่ดิน ของรัฐ ที่สาธารณะ หรือที่ดินซึ่งเป็นที่ยุติกันโดยทั่วไปว่าไม่ใช่ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย เช่น ป่าสงวน อุทยาน แห่งชาติ เป็นต้น ให้นายทะเบียนกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ โดยจัดทำทะเบียน คุมบ้านลักษณะดังกล่าวไว้ให้มีรายละเอียดชัดเจน ตรวจสอบได้

(๔) เมื่อกำหนดเลขประจำบ้านแล้ว ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือไปยังหน่วยงาน ที่รับผิดชอบดูแลที่ดินที่มีการปลูกสร้างบ้านดังกล่าวเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รวมถึงแจ้งเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วย

ข. กรณีบ้านที่ขอกำหนดเลขประจำบ้านปลูกสร้างอยู่นอกพื้นที่ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วย การควบคุมอาคาร ให้นายทะเบียนดำเนินการ

๑. เรียกตรวจหลักฐานต่อไปน้จากเจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน

๑.๑ หลักฐานแสดงสิทธิครอบครองที่ดินที่ปลูกสร้างบ้าน ไม่ว่าจะครอบครองในฐานะเป็น เจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้เช่าที่ดิน หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าของที่ดินให้ปลูกสร้างบ้านได้ เช่น โฉนด น.ส. ๓ ก

สัญญาจะซื้อจะขาย สัญญาเช่าที่ดิน หรือหนังสือยินยอมให้ปลูกสร้างบ้านในที่ดิน เป็นต้น ซึ่งหากไม่ใช่เอกสารต้นฉบับ เจ้าบ้านจะต้องรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารทุกหน้า

๑.๒ หลักฐานแสดงรายการบุคคลของเจ้าบ้าน และเจ้าของที่ดิน หรือผู้มีอำนาจอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อการปลูกสร้างบ้าน เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น ซึ่งเจ้าของเอกสารดังกล่าวต้องลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง

๒. ตรวจสอบสภาพบ้าน โดยนายทะเบียนอาจขอให้เจ้าบ้านส่งภาพถ่ายของบ้านโดยรอบทั้งภายในและภายนอกเพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ หรืออาจดำเนินการในรูปของคณะกรรมการก็ได้

๓. ถ้าหลักฐานครบถ้วน ถูกต้อง และบ้านที่ขอเลขประจำบ้านมีสภาพเหมาะสมสามารถอยู่อาศัยได้ให้นายทะเบียนกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านให้

๔. ถ้าผู้แจ้งไม่มีหลักฐานแสดงสิทธิครอบครองที่ดินที่ปลูกสร้างบ้านให้นายทะเบียนดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ให้สอบสวนเจ้าบ้านเกี่ยวกับสถานะของที่ดินที่ปลูกสร้างบ้านให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ประเภทใด เช่น ที่สาธารณะ ที่ดินที่อยู่ในการครอบครองดูแลของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เช่น ที่ชลประทาน ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ราชพัสดุ ป่าสงวน หรืออุทยานแห่งชาติ

๔.๒ ให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ดินที่ปลูกสร้างบ้าน

๔.๓ ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าบ้านที่ขอเลขประจำบ้านปลูกสร้างโดยบุกรุกที่ดินของรัฐ ที่สาธารณะ หรือที่ดินซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าไม่ใช่ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย เช่น ป่าสงวน อุทยานแห่งชาติให้นายทะเบียนกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ โดยจัดทำทะเบียนคุมบ้านลักษณะดังกล่าวไว้ให้มีรายละเอียดชัดเจน ตรวจสอบได้

๔.๔ เมื่อกำหนดเลขประจำบ้านแล้วให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลที่ดินที่มีการปลูกสร้างบ้านดังกล่าวเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

อนึ่ง ขอให้นายทะเบียนอำเภอในฐานะนายอำเภอ แจ้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เอาใจใส่ ตรวจสอบดูแลเรื่องการปลูกสร้างบ้านหรือสิ่งปลูกสร้างประเภทอื่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ หากพบการกระทำจะเป็นการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์ หรือที่ดินของรัฐซึ่งห้ามมิให้เข้าอยู่อาศัยโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น ที่ราชพัสดุ ป่าไม้ ป่าชายเลน ป่าสงวน อุทยานแห่งชาติ เป็นต้น ให้ดำเนินการระงับ ยับยั้งโดยทันที มิให้เกิดเหตุดังกล่าว แล้วรายงานให้อำเภอทราบ หรือหากพบว่าบ้านหรือสิ่งปลูกสร้างที่กำลังสร้างอยู่นั้นเป็นการบุกรุกที่ดินดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งเตือนผู้ที่เกี่ยวข้องกับบ้านหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นให้ยุติการกระทำดังกล่าว แล้วรับรายงานให้อำเภอทราบโดยด่วน เพื่อแจ้งให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลรักษาที่ดินดังกล่าวให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

นอกจากนี้ ขอให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น สำนักรวจบ้านที่ปลูกสร้างโดยบุกรุกที่ดินของรัฐ ที่สาธารณะ หรือที่ดินซึ่งเป็นที่ยึดจองโดยทั่วไปว่าไม่ใช่ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย ที่มีอยู่ในพื้นที่ของสำนักทะเบียนซึ่งนายทะเบียนได้กำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านไปแล้ว โดยจัดทำทะเบียนคุมแยกตามประเภทของที่ดินที่มีการบุกรุกว่ามีบ้านเลขที่อะไรบ้าง เป็นบ้านประเภทใด ใครเป็นเจ้าของบ้าน โดยขอให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วและให้ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐-๒๗๘๑-๗๓๑๔-๖

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๓๒๓/ว ๗๙๗

สำนักทะเบียนกลาง

๖๖ อาคารธนาคารแห่งประเทศไทย ชั้น ๑๑
ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ
เขตบางพลัด กรุงเทพฯ
๑๐๗๐๐

๑ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง การสำรวจครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่)

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบสำรวจข้อมูลที่พักอาศัยและบุคคลา	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบรายงานการสำรวจข้อมูลที่พักอาศัยและบุคคลา	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แนวทางในการสำรวจข้อมูลที่พักอาศัยและบุคคลา	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลา	จำนวน ๑ ชุด

ตามมติคณะรัฐมนตรีสัญจร เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๙ ณ จังหวัดสงขลา ให้มีการจัดตั้ง กองทุนภัยพิบัติ (ระบบประกันภัยพิบัติแห่งชาติ) สำหรับปรับเปลี่ยนระบบการจ่ายเงินเยียวยาให้ประชาชน ได้รับการเยียวยา ฟื้นฟู และซ่อมแซมบ้านเรือน อย่างรวดเร็ว และใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ มีข้อมูลบ้าน/ที่พักอาศัยที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัด แจ้งสำนักทะเบียน อำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ดังนี้

๑. ให้สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนท้องถิ่น สำรวจและจัดเก็บข้อมูลของที่พักอาศัยและ ข้อมูลบุคคลที่อาศัยอยู่ (เพิ่มเติม) โดยอ้างอิงฐานข้อมูลบ้านในระบบทะเบียนราษฎร ในสถานที่ที่มีลักษณะ ดังนี้

๑.๑ บ้านที่ไม่มีบ้านเลขที่ ตามกฎหมายทะเบียนราษฎร ที่มีบุคคลอาศัยอยู่ประจำ

๑.๒ ที่พักอาศัย แต่ไม่มีสภาพความเป็นบ้าน ตามกฎหมายทะเบียนราษฎร ที่มีการอาศัย อยู่ประจำ

ผ่านระบบสำรวจครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ กันยายน ๒๕๖๙ ทั้งนี้ การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลา ให้เป็นไปตามแนวทางที่สำนักทะเบียนกลาง กำหนด และรายงานสรุปผลการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลา ให้ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค/สาขาจังหวัดในพื้นที่ ภายในเวลา ๑๖.๓๐ น. ของทุกวัน เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

๒. ให้นายอำเภอ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาล และนายกเมืองพัทยา พิจารณาให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) หรือคณะกรรมการชุมชน เพื่อดำเนินการตรวจสอบ และสอบถามความครบถ้วนของข้อมูลในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๙ พร้อมทั้ง พิจารณานำข้อมูลดังกล่าวประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ต่อไป

/๓. ให้นายอำเภอ...

๓. ให้นายอำเภอ ในฐานะนายทะเบียนอำเภอ เร่งรัด กำกับ ติดตาม การสำรวจและจัดเก็บ ข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ทั้งสำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียน ท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอ ให้ถูกต้องครบถ้วน ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๙ พร้อมทั้ง ให้พิจารณานำข้อมูล ดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (กบอ.) ในคราวถัดไป เพื่อประกอบการจัดทำ แผนพัฒนาอำเภอ

๔. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะนายทะเบียนจังหวัด เร่งรัด กำกับ ติดตาม การสำรวจและ จัดเก็บข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ให้ถูกต้อง ครบถ้วน ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๙ พร้อมทั้งพิจารณานำข้อมูลดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) ในคราวถัดไป เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

ทั้งนี้ กรณีมีข้อสงสัยหรือปัญหา ในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกัน ภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นประสานการปฏิบัติกับ ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค/สาขาจังหวัด ในพื้นที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณนชญา ไชยาศิวิไลซ์)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร ๐ ๒๙๙๑ ๙๐๑๓

โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๑

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๓๒๓/๒๕๖๙

สำนักทะเบียนกลาง
๖๖ อาคารนวมินทร์ทอมวอร์ ชั้น ๑๑
ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ
เขตบางพลัด กรุงเทพฯ
๑๐๗๐๐

๑ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง การสำรวจข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่)

เรียน นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบสำรวจข้อมูลที่พักอาศัยและบุคคลฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. แบบรายงานการสำรวจข้อมูลที่พักอาศัยและบุคคลฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แนวทางในการสำรวจข้อมูลที่พักอาศัยและบุคคลฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. คู่มือการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลฯ	จำนวน ๑ ชุด

ตามมติคณะรัฐมนตรีสัญจร เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๙ ณ จังหวัดสงขลา ให้มีการจัดตั้งกองทุนภัยพิบัติ (ระบบประกันภัยพิบัติแห่งชาติ) สำหรับปรับเปลี่ยนระบบการจ่ายเงินเยียวยาให้ประชาชนได้รับการเยียวยา พื้นฟู และซ่อมแซมบ้านเรือน อย่างรวดเร็ว และใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้มีข้อมูลบ้าน/ที่พักอาศัยที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน จึงขอให้นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ดังนี้

๑. ให้สำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต สำรวจและจัดเก็บข้อมูลของที่พักอาศัยและข้อมูลบุคคลที่อาศัยอยู่ (เพิ่มเติม) โดยอ้างอิงฐานข้อมูลบ้านในระบบทะเบียนราษฎร ในสถานที่ที่มีลักษณะ ดังนี้

๑.๑ บ้านที่ไม่มีบ้านเลขที่ ตามกฎหมายทะเบียนราษฎร ที่มีบุคคลอาศัยอยู่ประจำ

๑.๒ ที่พักอาศัย แต่ไม่มีสภาพความเป็นบ้าน ตามกฎหมายทะเบียนราษฎร ที่มีการอาศัยอยู่ประจำ

ผ่านระบบสำรวจครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ กันยายน ๒๕๖๙ ทั้งนี้ การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลฯ ให้เป็นไปตามแนวทางที่สำนักทะเบียนกลาง กำหนด และรายงานสรุปผลการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลฯ ให้ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค ๑ สาขา กรุงเทพมหานคร ภายในเวลา ๑๖.๓๐ น. ของทุกวัน เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

๒. ให้ผู้อำนวยการเขตพิจารณาให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการชุมชน เพื่อดำเนินการตรวจสอบและสอบถามความครบถ้วนของข้อมูลในระดับชุมชน ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๙ และพิจารณานำข้อมูลดังกล่าวประกอบการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ต่อไป

๓. ให้ผู้อำนวยการเขต ในฐานะนายทะเบียนท้องถิ่น เร่งรัด กำกับ ติดตาม การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ให้ถูกต้องและครบถ้วน ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๙ และพิจารณานำข้อมูลดังกล่าว ประกอบการจัดทำแผนในระดับพื้นที่ต่อไป

/๔. ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร...

๔. ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ในฐานะนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร เร่งรัด กำกับ ติดตาม การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกันภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ให้ถูกต้องและครบถ้วน ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๙ และพิจารณานำข้อมูลดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ การพัฒนากรุงเทพมหานคร เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานครต่อไป

ทั้งนี้ กรณีมีข้อสงสัยหรือปัญหา การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลครัวเรือน เพื่อขอรับประกัน ภัยพิบัติ (กรณีไม่มีบ้านเลขที่) ให้สำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตประสานการปฏิบัติกับศูนย์บริหารการทะเบียนภาค ๑ สาขากรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณนุชา โฆษาศิวิไลซ์)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร ๐ ๒๙๙๑ ๙๐๑๓

โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๑๓